

דרכי הקידושין

רמב"ם + משנה + שולחן ערוך

1. מהם שלושת השבלים למיסוד הזוגיות על פי מקורות המשפט העברי?
 2. הרמב"ם מתאר את המצב "קודם מתן תורה" ומתאר כיצד התורה הסדירה את הקשר ויצרה מערכת של נורמות. הסבירו במילים שלכם את דבריו.
 3. על פי המשנה (קידושין פרק א משנה א), האישה נקנית בשלוש דרכים. הסבירו מה הכוונה "האישה נקנית", ומהן שלוש הדרכים.
 4. על מה חולקים בית הלל ובית שמאי? ומהן ההשלכות המעשיות הנובעות מכל אחת מן העמדות?
 5. מדוע על פי שולחן ערוך, החכמים אסרו לקדש בביאה? ומה קורה במצב שאדם כן קידש בביאה?
 6. הסבירו את הביטויים: "קידש בשוק", "מכת מרדות".
 7. מהו שולחן ערוך? על ידי מי נכתב ובאיזו תקופה? מה זה "הגה".
 8. מה מוסיף ה"הגה" על הנאמר בשולחן ערוך? מה ניתן ללמוד על שלב השידוכין?
-

הצער שבשמחה

בבלי בבא בתרא+בבלי ברכות+ שולחן ערוך+שו"ת יביע אומר

1. "מאי על ראש שמחתי" – הסבירו במילים שלכם שאלה זו וציינו מי שואל זאת.
2. היכן פעלו רב יצחק, רב פפא ואביו? כיצד זיהיתם זאת?
3. מהי תשובת רב יצחק לשאלה?
4. מה שואל על כך רב פפא ומה משיב על כך אביו? כיצד מוכיח דבריו? (דרש הפסוק)
5. "מאי וגילו ברעדה?" – הסבירו בלשונכם את השאלה, מדוע עולה השאלה?
6. מי משיב על שאלה זו? מהי תשובתו?
7. ספרו במילים שלכם את שני הסיפורים המובאים בגמרא, מהו המסר של הסיפורים?
8. "אייתי כסא דזוגיתא חיורתא" – מפרשים התוספות: מכאן נהגו לשבר זכוכית בנישואין. מה ניתן ללמוד על מקורות מנהג שבירת הכוס ממשפט זה?
9. לפי שולחן ערוך (והגה) – אילו מנהגים נהגו בחתונה לזכר חורבן ירושלים?
10. עיינו בשו"ת יביע אומר – מהו שו"ת? מהי דעת הרב עובדיה יוסף בעניין שבירת הכוס? מהי הביקורת שלו ומהי הצעתו לשיפור?

קידושי כסף

תוספתא+ ספרי דברים+ בבלי קידושין+ שולחן ערוך+בבלי קידושין+ יבמות+ תוספסא (ביאה)

1. על פי התוספתא, על הבעל לעשות שתי פעולות כדי שהאישה תהיה מקודשת , מהן?
2. מה עוד מוסיפה התוספתא על הנלמד בעניין קידושי כסף במשנה?

ברכות האירוסין והנישואין

בבלי, כתובות ז' ע"ב -ח ע"א

1. בתקופת התנאים, היכן נאמרה כל אחת מן הברכות – ברכת האירוסין וברכת הנישואין?
2. הסבירו את הביטוי "מאי מברך", "תרוויהו", "משמיה דרב יהודה".
3. מהי ברכה ארוכה וברכה קצרה, כיצד ניתן להבחין ביניהן? (במה מסתיימת ברכה ארוכה?)
4. הסבירו במילים שלכם את תוכן ברכת האירוסין.
5. מהם שני השמות הנוספים שניתן לכנות את ברכת הנישואין?
6. "תנו רבנן: מברכין ברכת חתנים בעשרה כל שבעה" – הסבירו במילים שלכם את טענת הברייתא וכיצד זיהיתם שזוהי ברייתא.
7. "אמר רב יהודה", מה מוסיף רב יהודה? וכיצד ניתן לזהות שהמשפט זה פותח את דברי הגמרא ואינו המשך הברייתא?
8. הסבירו במילים שלכם את תוכן ברכת הנישואין, במה עוסקת כל ברכה והאם היא קצרה או ארוכה.

שארה כסותה ועונתה

שמות כא+מכילתא דרבי ישמעאל+בבלי כתובות מז'+תוספתא+בבלי כתובות נו'

1. מהן שלוש חובות הבעל מדאורייתא? כיצד לומדים זאת החכמים?
2. מהי המכילתא? האם זהו מקור תנאי או אמוראי?
3. הסוגיה בכתובות מז' נפתחת במילה "דתניא" – למה משמש ביטוי תלמודי זה?
4. מהם שלושת הפרושים למילה "שארה" שמציגה סוגיה זו?
5. עיינו בתוספתא – איזו סיטואציה מתוארת בפתיחה? וכיצד המעשה ביהושע בנו של רבי עקיבא מדגים זאת?
6. מה הכוונה: "אין כלום אחר הקיצה"?
7. בבלי בכתובות נו' מתוארת מחלוקת. בין מי למי המחלוקת ומה טוען כל צד?

הגירושין

דברים כד'+משנה גיטין+משנה כתובות+ משנה יבמות+ חרם דרבנו גרשום

1. לפי התורה, מהם שלושת השלבים של הגירושין? (הסבירו מהו ספר כריתות)
2. על פי המשנה במסכת גיטין, מהן העילות לגירושין? מתי מותר לגבר לגרש את אשתו? הציגו את שלוש הדעות וכיצד כל אחד מהן נדרשת מן המקרא.
3. עיינו במשנה במסכת כתובות, הסבירו מה הכוונה: "אלו שכופין אותו להוציא".
4. הסבירו במילים שלכם את חמשת המומים שמציגה המשנה.
5. הסבירו בלשונכם את המשפט: "בין שהיו בם עד שלא נישאו ובין משנשאו נולדו".
6. אם האיש התנה (הסכים) עם האישה לפני הנישואין שהיא מוכנה לקבל את המומים הללו ולאחר זמן היא בכל זאת מעוניינת בגט, מהי דעתו של רבי מאיר ומה דעת החכמים בנושא?
7. הסבירו במילים שלכם מה זה "מפני שממיקתו".
8. כיצד נקרא גט שלא ניתן מרצון חופשי של הבעל?
9. חרם דרבנו גרשום הוביל לשינוי משמעותי בענייני גירושין. במה שונה המצב לאחר תקנת רבנו גרשום מהמתואר במשנה במסכת יבמות.

עילות לגירושין - אלימות

בבלי יבמות, תוספתא, בבלי גיטין, תשובות הגאונים+שו"ת המהרם

1. מה ניתן ללמוד על תפיסת חז"ל באשר לאלימות בנישואין, כפי שעולה מהבבלי ביבמות?
 2. על פי התוספתא, מהן הסנקציות אשר ניתן להפעיל על בעל המכה את אשתו?
 3. לפי הסוגיה במסכת גיטין, מפני מה מזהיר רב חסדא וכיצד מסביר דעתו?
 4. כיצד מפרש רש"י את הקשר בין הטלת אימה יתרה לבין שלוש העברות? הסבירו כל אחת.
 5. מיהו רש"י, היכן ובאיזו תקופה פעל? מה היה פועלו העיקרי?
 6. מי היו הגאונים? מתי והיכן פעלו?
 7. תארו את המקרה שהובא בפני רבי יוסף אבן אביתור. אילו שאלות נשאל ומה הייתה תשובתו? האם לדעתו ניתן לכפות גט על הבעל במקרה זה?
 8. מתי והיכן פעל המהר"ם מרוטנבורג?
 9. מהו הקל וחומר שמציג המהר"ם בעניין בעל המכה את אשתו?
 10. המהר"ם מביא מדבריו של רב פלטאי גאון, הסבירו בלשונכם את ארבעת המקרים שהוא מציג. האם מדובר כאן בכפיית גט? הסבירו.
-

כתובה – ממוהר לכתובה ותקנות חכמים

1. מהי הכתובה? והן שתי מטרות הכתובה?
2. בתוספתא מוצגים שני שלבים. מהם? איזו מילה מתארת כל שלב?
3. מהי תספתא, האם זה מקור תנאי או אמוראי?
4. מה תיקן שמעון בן שטח? איזה תיקון חברתי זה בא לעשות?
5. הסבירו את המוחים: קלה בעיניו להוציאה, נכסים אחראין וערבאין לכתובה?
6. מהי עיקר כתובה? איזה סכום לאלמנה ואיזה סכום לבתולה? ומהי תוספת כתובה?
7. במשנה במסכת כתובות פרק ד' משנה ז' - מה מנסה הבעל לעשות?
8. מהו תנאי בית דין?

כיצד מרקדין לפני כלה

1. הסוגיה מופיעה בבלי, במסכת כתובות, באיזה סדר נמצאת הסוגיה?
2. תנו רבנן – מה הפירוש המילולי ולמה משמש בדיון התלמודי?
3. מה נושא המחלוקת בין בית הלל לבית שמאי? מה טוען כל צד?
4. אילו שני ערכים מתנגשים בסוגיה זו?
5. מה קבעו החכמים בעקבות מחלוקת זו? הסבירו במילים שלכם?
6. בסוף הסוגיה מספור על רב דימי. מה ידוע לכם על רב דימי? היכן פעל?
7. לפי תשובתו של דימי, איזו הלכה התקבעה בישראל?